

Toetsingsadvies over het
Milieu-effectrapport
Bos- en Golfgebied bij Assen/Vries

4 april 1996

348-60

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het Milieu-effectrapport Bos- en Golfgebied bij Assen/Vries [Commissie voor de milieu-effectrapportage].

- Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-421-0011-7

Trefw.: milieu-effectrapportage; Drente / bossen;
Drente / golfbanen ; Drente.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan de gemeenteraad van Assen
Postbus 860
9400 AW ASSEN

uw kenmerk
ONT/96-1549

uw brief
d.d. 31 januari 1996

ons kenmerk
U212-96/Ro/nm/348-59

onderwerp
Toetsingsadvies over het Milieu-effectrap-
port Bos- en Golfgebied bij Assen/Vries

doorkiesnr.
(030) 234 76 00

Utrecht,
4 april 1996

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over het Bos- en Golfgebied, gelegen in de gemeenten Assen en Vries. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

ir. K.H. Veldhuis
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Bos- en Golfgebied bij Assen/Vries

in afschrift aan: gemeenteraad van Vries

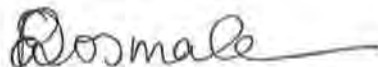
**Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
over Bos- en Golfgebied Assen/Vries**

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport over
Bos- en Golfgebied Assen/Vries (gemeente Assen en gemeente Vries)

uitgebracht aan de gemeenteraad van Assen (coördinerend bevoegd gezag) door de
Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Bos- en Golfgebied Assen/Vries

de secretaris

mr. E.M. van Rosmalen

de voorzitter

ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 4 april 1996

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Oordeel over het MER	2
3. Aandachtspunten voor de verdere besluitvorming	3

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 1 februari 1996, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Het Gezinsblad d.d. 16 november 1995
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1.

INLEIDING

De gemeentebesturen van Assen en Vries hebben het voornemen een bos- en golfgebied van ongeveer 200 hectare te ontwikkelen in het gebied Zeijerveen op hun grondgebied. Omdat de mogelijkheid bestaat dat in het gebied een golfbaan met 3 x 9 holes wordt aangelegd, moet ter onderbouwing van de besluitvorming over de bestemmingsplannen Buitengebied van beide gemeenten de procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r.) worden uitgevoerd. In de m.e.r.-procedure treedt het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Assen op als initiatiefnemer.

In de voorfase was Burgleisure B.V. te Driebergen als toekomstig exploitant van de golfbaan mede-initiatiefnemer. Burgleisure heeft zich inmiddels echter uit het project teruggetrokken. De nieuwe exploitant treedt niet als mede-initiatiefnemer op. Bevoegd gezag zijn de gemeenteraden van Assen en van Vries, waarbij de gemeenteraad van Assen als coördinerende instantie optreedt.

Per brief van 31 januari 1996 (zie bijlage 1) is de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER). Het MER heeft samen met het voorontwerp-bestemmingsplan gedurende vier weken ter inzage gelegen vanaf 16 november 1995 (zie bijlage 2).

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. en betreft:

- toetsing aan de regels voor de inhoud van een MER, zoals gesteld in art. 7.10 van de Wet milieubeheer (Wm);
- toetsing aan de op 24 oktober 1991 vastgestelde richtlijnen;
- signaleren van eventuele onjuistheden in het MER (art. 7.23, tweede lid Wm).

De samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens zijn opgenomen in bijlage 3.

Bij de opstelling van het advies heeft de Commissie de haar door de gemeente Assen toegezonden inspraakreacties, voor zover deze op het MER betrekking hadden, mede in beschouwing genomen (zie bijlage 4).

2.

OORDEEL OVER HET MER

Het MER geeft een goed inzicht in de voorgenomen activiteit, de alternatieven en de daaraan verbonden milieugevolgen. De Commissie is van oordeel dat het MER - mede gezien de in het ontwerp-bestemmingsplan beschreven voorgenomen activiteit - voldoende informatie biedt om het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen bij het besluit over de aanleg van het bos- en golfgebied.

Het MER is redelijk goed leesbaar en geeft een zeer uitgebreid beeld van de voor de besluitvorming relevante milieu-aspecten. Door de uitgebreide beschrijvingen gaat soms het zicht op de hoofdlijnen verloren. De samenvatting geeft deze echter duidelijk en volledig weer.

In de toelichting op het voorontwerp-bestemmingsplan wordt beschreven dat thans niet meer wordt uitgegaan van de realisering van 3 x 9 holes, maar van één golfbaan van 9 holes met een oppervlak van ongeveer 20 ha.

De in het MER beschreven voorgenomen activiteit komt derhalve niet overeen met het voornemen dat in het bestemmingsplan heeft vorm gekregen. De relevante milieu-informatie is echter wel uit het MER te distilleren.

Juist op de plaats waar volgens het MER de belangrijkste waarden aanwezig zijn, wordt de 9-holes golfbaan aangelegd. Dit wordt in het bestemmingsplan nauwelijks gemotiveerd. Ten opzichte van het huidige landbouwkundige gebruik is overigens wel sprake van een duidelijke verbetering.

Bij de toetsing van het MER heeft de Commissie de beschikking gekregen over het meest actuele inrichtingsplan voor het terrein waar de 9-holes golfbaan is voorzien¹. Dit plan geeft een concrete invulling voor een deel van het plangebied. Bij de opstelling van het advies is met het genoemde inrichtingsplan rekening gehouden.

In hoofdstuk 3 zijn de opmerkingen van de Commissie over het MER opgenomen. Deze beïnvloeden niet het hierboven gegeven eindoordeel, maar worden door de Commissie opgenomen omdat zij nuttig kunnen zijn voor de verdere besluitvorming of voor komende andere m.e.r.-procedures. Onder 'verdere besluitvorming' verstaat de Commissie in dit geval ook een eventuele toekomstig besluit om alsnog 27 holes te realiseren.

De meeste opmerkingen hebben betrekking op de detailinrichting en het beheer omdat naar het oordeel van de Commissie op deze onderdelen de meeste milieuwinst valt te behalen.

¹ Gemeente Assen, Dienst stadsbeheer, Beplantingsplan september 1995.

3.

AANDACHTSPUNTEN VOOR DE VERDERE BESLUITVORMING

Behoeftte aan 27 holes

De actuele behoefte aan een golfgebied met 27 holes is niet overtuigend aangetoond. Bewoners van Assen en omgeving die willen golfen, zullen in veel gevallen reeds lid zijn van andere nabijgelegen golfbanen. De ervaring leert dat een lidmaatschap niet automatisch wordt opgezegd als een nieuwe golfbaan op kortere afstand wordt geopend. Als zou worden besloten tot realisering van 27 holes is een actualisering van de behoefteeraming gezien het bovenstaande gewenst.

Lengte driving range

Het valt de Commissie op dat de driving range in het beplantings/-inrichtingsplan relatief kort is, namelijk ongeveer 200 meter. De Commissie geeft in overweging de driving range iets langer te maken, zodat geen afscherpende netten nodig zijn. Deze zijn vanuit milieu-oogpunt (vogels) immers minder gewenst.

Routing holes

De Commissie constateert dat de routing van de golfbanen zoals weergegeven in de figuren 4.4 en 4.5 van het MER de reeds ingeplante bosgedeelten (figuur 4.3) doorkruisen. De Commissie geeft het bevoegd gezag in overweging na te gaan of het bos zo kan worden aangelegd, dat bij een eventuele uitbreiding van de golfbaan tot 27 holes geen bos hoeft te worden gekapt. Vanuit landschappelijk oogpunt kan een dergelijke inrichting zeer interessant zijn. Bovendien hoeft in dat geval geen rekening te worden gehouden met procedures op grond van de Boswet (kapvergunning, herplantplicht).

Natuurlijkheid van het bos

Op diverse plaatsen in het MER wordt gesteld dat het te ontwikkelen bos aangepast moet zijn aan de groeiplaatsomstandigheden en dat de natuurlijkheid moet worden vergroot. Daarbij wordt echter de aanplant aanbevolen van soorten die niet in het gebied thuis horen zoals bijvoorbeeld Populier, Es, Naaldbomen, Beuk en Amerikaanse Elk. Hierdoor wordt ten onrechte gesuggereerd dat een dergelijke soortengarnituur in een natuurlijk bos zou voorkomen. In het plangebied bestaat het natuurlijke bos uit een Eiken-Berkenbos (droge grond) en Berkenbroekbos (vochtige grond).

In het MER wordt vervolgens enerzijds gesteld dat het beheer van het bosgebied gericht is op de bevordering van de houtproductie. Anderzijds wordt op diverse plaatsen in het MER de nadruk gelegd op de ontwikkeling van 'natuurlijk bos', waarbij bijvoorbeeld dood hout blijft liggen. Dit zijn beheervormen die elkaar uitsluiten. Bij de verdere besluitvorming (bijvoorbeeld vaststelling beheersvisie op hoofdlijnen of een gedetailleerd beheerplan) is het daarom van belang dat eerst een keuze wordt gemaakt voor de functie en de wijze van beheer van het bos. Bij deze keuze is het van belang rekening te houden met de mogelijke consequenties van de geplande bouw van (maximaal) 6.000 woningen in het gebied Kloosterveen nabij het plangebied.

Verdeling verantwoordelijkheden

Het MER gaat in paragraaf 4.2.6 in op de verdeling van verantwoordelijkheden tussen de gemeenten en de exploitant van de golfbaan. Nu de oorspronkelijke initiatiefnemer zich uit het project heeft teruggetrokken, is deze informatie niet meer relevant. In het bestemmingsplan is nu echter niets geregeld over verantwoordelijkheden in relatie tot de nieuwe exploitant. Van de te maken afspraken zullen ook de eventuele functie en de nazorg van de voormalige stortplaats deel uit moeten maken.

Gevolgen voor het Verzetsbosje

De beoordeling van de gevolgen van een betere ontsluiting van het Verzetsbosje in alternatief West is ambivalent. Enerzijds wordt dit als negatief beschouwd vanwege een toename van verstoring, anderzijds als positief omdat de mogelijkheden voor natuurgerichte recreatie toenemen. Hoewel het recreatieve aspect zeker in dit project belangrijk is, moet toch worden geconstateerd dat vanuit milieu-oogpunt alleen een negatieve beoordeling mogelijk is (toename verstoring). Door isolatie (zoals in alternatief Oost) kan de rust die voor vogels van belang is, worden gewaarborgd. Overigens leidt dit niet tot een andere beoordeling van de alternatieven als totaal.

Bemesting fairways

In het MER wordt aangegeven dat het bemestingsniveau ten opzichte van de in de landbouw geldende normen behoorlijk daalt. Dit wordt terecht als een gunstige ontwikkeling beschouwd. Bij de voorgestelde bemestingshoeveelheden van de fairways (50 kg stikstof per jaar) is het echter niet mogelijk om vegetaties te ontwikkelen die vanuit biologisch oogpunt interessant zijn. Dit is slechts mogelijk wanneer delen van de fairways niet of nauwelijks worden bemest. Hiermee is al op enkele golfbanen in Nederland en in het buitenland ervaring opgedaan.

Waterkwaliteit

Het MER constateert dat de waterkwaliteit van de Asserwijk en de Noord-Willemskanaal als slecht moet worden beoordeeld. Indien dit water wordt ingelaten in de buffervijvers zonder dat het eerst wordt gezuiverd, vindt verspreiding van verontreinigd water plaats over het hele gebied. Dit negatieve effect kan worden voorkomen door bijvoorbeeld helofytenfilters, fysische beluchting of de aanleg van grotere buffervijvers.

Recreatief medegebruik golfbaan

Het MER bevat summier informatie over de veiligheid van medegebruikers van het golfgebied en de directe omgeving ervan. Met name bij een eventuele uitbreiding van de golfvoorziening tot 27 holes is het wenselijk een inrichtingsplan of -schets voor recreatief medegebruik op te stellen.

Verlichting driving range

Het MER bevat weinig informatie over de verlichting van de driving range. Dit is met name van belang in verband met mogelijke effecten op het omringende bosgebied. Hoewel de richtlijnen niet naar dit aspect vragen, is het wel wenselijk dit bij de verdere besluitvorming (vergunningverlening) te betrekken.

Vergelijking van de alternatieven

De wijze waarop de alternatieven zijn beoordeeld en vergeleken is kwalitatief, en enigszins arbitrair. Terecht wordt echter geconstateerd dat de verschillen tussen de alternatieven klein zijn. Een andere wijze van vergelijken zou niet tot een voor de besluitvorming relevante andere conclusie leiden.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieu-effectrapport
Bos- en Golfgebied bij Assen/Vries

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 31 januari 1996 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

GEMEENTE
ASSEN

DIENST ONTWIKKELING

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen op:	6 FEB. 1996
nummer:	189-gb
dossier:	348-27/m30
kopie naar:	V&S, P, B, D.

AAN
de commissie voor de
Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Uw kenmerk: Uw brief van: Ons kenmerk: Assen,
Afd.: BW Toestel: 220 Nr. ONT/96-1549 Datum: 31 januari 1996

Onderwerp: bestemmingsplan Bos- en
 Golfgebied en het Milieu-
 effectrapport Verz. dd. 6 FEB 1996

Geachte commissie,

In het kader van de ontwikkeling van het Bos- en Golfgebied, gelegen in de gemeenten Assen en Vries, heeft uw commissie advies uitgebracht over de richtlijnen voor de inhoud van het Milieu-effectrapport (MER).

De richtlijnen zijn bij raadsbesluit van 24 oktober 1991 vastgesteld. Thans kunnen wij u, overeenkomstig het bepaalde in de Wet Milieubeheer, het ontwerp-bestemmingsplan Bos- en Golfgebied, alsmede het, ten behoeve van het bos- en golfproject opgestelde, concept MER doen toekomen.

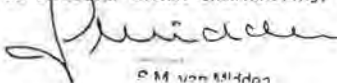
Beide rapporten zijn bekend gemaakt op 16 november 1995 en hebben gedurende een termijn van vier weken ter inzage gelegen. Daarbij is een ieder de mogelijkheid geboden op deze plannen te reageren. Tevens is op 22 november 1995 een informatieavond gehouden.

Voorts zijn de betreffende rapporten, overeenkomstig het bepaalde in artikel 10 van het Besluit op de Ruimtelijke Ordening 1985 (Bro'85), toegestuurd aan een aantal belangrijke overlegpartners.

Er is zowel door de bevolking als door deze artikel 10-partners gereageerd. Deze zienswijzen zijn bij onderhavige brief gevoegd.

Wij verzoeken u de betreffende rapporten, alsmede de bijgevoegde reacties te beoordelen en ons, naar aanleiding daarvan, binnen vijf weken van advies te dienen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Assen,
namens hen,
de directe dienst Ontwikkeling,

P.M. van Midden

DIENST ONTWIKKELING

Postbus 860, 9400 AW ASSEN
Telefoon 0592 - 366911

Bezoekersadres:
Abel Tasmanplein 1, 9401 AZ Assen
Telex 53265, Telefax 0592 - 366231
Bank: B.N.G. rek.nr. 28.50.19.759
t.n.v. gemeente Assen, dienst Ontwikkeling

Wilt u bij beantwoording datum
en nummer van deze brief vermelden

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Burgleisure b.v. te Driebergen (richtlijnenfase) en het College van Burgemeester en wethouders van de gemeente Assen

Bevoegd gezag: gemeenteraad van Assen (coördinerend) en gemeenteraad van Vries

Besluit: herziening van de bestemmingsplannen Buitengebied van de gemeenten Assen en Vries

Categorie Besluit m.e.r.: 10.1

Activiteit: Aanleg van een bosgebied met daarbinnen een golfbaan op een terrein van ca. 200 ha in het gebied Zeijerveen. Bij de start van de procedure werd uitgegaan van een golfbaan met 3 x 9 holes. Lopende de procedure heeft de oorspronkelijke initiatiefnemer zich echter teruggetrokken. Voorlopig worden 9 holes gerealiseerd. Op grond van het bestemmingsplan is uitbreiding tot 27 holes wel mogelijk.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 27 maart 1991
richtlijnenadvies uitgebracht: 24 mei 1991
richtlijnen vastgesteld: 24 oktober 1991
bekendmaking MER: 16 november 1995
toetsingsadvies uitgebracht: 4 april 1996

Bijzonderheden: Het MER is in november 1995 ter inzage gelegd, samen met het voorontwerp bestemmingsplan. Het MER werd in februari 1996 (na afronding van de inspraakprocedure) aan de Commissie gezonden om advies.

Samenstelling van de werkgroep:

de heer A.P.H.M. Boonman, wonende te Brussum (toetsingsfase);
drs. R. van Diggelen, wonende te Groningen;
ir. A.D. Maier (richtlijnenfase);
W.A.S. van Meel (richtlijnenfase);
ir. K.H. Veldhuis (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: drs. R.L.J.M. Klerks (richtlijnenfase), mr. E.M. van Rosmalen (toetsingsfase).

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	95-12-10	L. Ardon	Zeijerveen	96-01-31
2.	95-11-30	B & W gemeente Vries	Vries	96-01-31
3.	96-01-08	Waterschap Hunze + Aa	Rolde	96-01-31
4.	95-22-11	Verslag Inspraakavond	Zeijen	96-03-11